

Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG
Via cie.vws@tweedekamer.nl

Datum	Bijlage(n)
22 oktober 2020	-
Contactpersoon	Doorkiesnummer
Esmé Wiegman esme.wiegman@valente.nl	06 21 70 35 81
Onderwerp	Ons kenmerk
Behandeling begroting ministerie van VWS	VA20-062

Geachte leden van de Tweede Kamer,

In de week van 2 november 2020 behandelt u de begroting van het ministerie van VWS. Branchevereniging Valente wil een aantal aandachtspunten aan u meegeven voor dat debat. Deze punten betreffen de aanpak van huiselijk geweld, de aanpak van dakloosheid en de inzet van de Taskforce Wonen en Zorg voor beschermd wonen.

1. Aanpak huiselijk geweld tijdens corona

De organisaties voor vrouwenopvang die lid zijn van Valente signaleren dat zij vanwege de Covid-19 pandemie, minder zicht hebben op gezinnen waar huiselijk geweld voorkomt. Het thuiswerken, de sluiting van publieke voorzieningen en de beperkte bewegingsvrijheid maken het lastiger voor slachtoffers van huiselijk geweld om hulp te zoeken. Daarentegen blijkt dat de anonieme chatfunctie (van lid-organisatie Fier) zonder er reclame voor te maken, een magneet is voor cliënten die een drempel ervaren bij het zoeken van hulp via de geëigende kanalen (zoals Veilig Thuis, tijdens kantooruren). Het gedecentraliseerde stelsel maakt het op dit moment niet mogelijk om landelijk online hulp aan te bieden aan anonieme cliënten van de vrouwenopvang die te maken hebben met huiselijk geweld, seksuele uitbuiting, loverboys of mensenhandel.

Het landelijk netwerk Vrouwenopvang, dat onderdeel is van Valente, heeft de ambitie om verder te bouwen op het resultaat dat Fier laat zien en een versnippering van chatsites te voorkomen (vanuit verschillende zorgaanbieders en verschillende onderwerpen). Daarom willen we de mogelijkheid ontwikkelen om een landelijke chatlijn huiselijk geweld in te richten. Om zo laagdrempelig mogelijk een zo groot mogelijk bereik te hebben voor mensen die in de knel zitten. Het gedecentraliseerde stelsel van vrouwenopvang maakt het echter ondoenlijk om bij alle centrumgemeenten vrouwenopvang voldoende draagvlak te krijgen voor structurele financiering van een landelijke functie als een chatlijn.

Wilt u de staatssecretaris daarom vragen te onderzoeken of een vergelijkbare constructie als die van de landelijk gefinancierde Kindertelefoon mogelijk is?

2. Aanpak van dakloosheid

In Nederland slapen elke nacht meer mensen buiten. De opvang is vol, terwijl steeds meer mensen door verlies van baan en inkomen, de kosten van hun woning niet meer kunnen betalen. Vanwege de risico's van besmetting met Covid-19 kunnen dakloze mensen ook minder vaak terecht bij familie of vrienden. Het kabinet heeft in 2020 besloten om extra geld beschikbaar te stellen voor de aanpak van dakloosheid, incidenteel voor 2020 en 2021. Nu al, in een natte herfst en met de winter in zicht, is te zien dat de hulp tekort schiet. Steeds vaker worden slaapzakken uitgedeeld om buiten te overleven, in plaats van onderdak te bieden. Terwijl onderdak een mensenrecht is. Valente vindt, net als de VNG en de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving, dat dakloosheid een structurele aanpak nodig heeft. Daarvoor is nodig dat de brede aanpak van dakloosheid structureel geborgd wordt door het volgende kabinet. In de tussentijd is het zaak om de toename van dakloosheid de pas af te snijden. Dat kan indien het huidige kabinet de komende acht maanden inzet op bestaanszekerheid en preventie van dakloosheid.

Wilt u de staatssecretaris en het kabinet vragen om de gemeenten een doorlopende winteropvang regeling te laten starten, mogelijk in samenwerking met hotelaccommodatie die leeg staat, en daarvoor gemeenten te compenseren? Wilt u ook pleiten voor het tijdelijk niet toepassen van de kostendelersnorm¹, zodat mensen zoveel mogelijk bij hun netwerk terecht kunnen voor onderdak?

3. Duurzame uitstroom beschermd wonen – Taskforce Wonen en Zorg

De ministeries van Binnenlandse Zaken en VWS hebben met de VNG, Aedes en Actiz, de Taskforce Wonen en Zorg² opgericht. Deze heeft tot doel dat partijen in gemeenten om de tafel gaan om een analyse te maken van wat lokaal concreet nodig is om wonen, zorg, welzijn en leefbaarheid voor ouderen en andere mensen met een ondersteunings- of zorgbehoefte te realiseren. Daarnaast moeten eind 2021 in alle gemeenten prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersverenigingen gemaakt zijn over wonen, zorg, welzijn en leefbaarheid, als basis om tot uitvoering van concrete plannen te komen.

Wij constateren dat er onvoldoende tot geen aandacht is voor de doelgroepen van beschermd wonen, vrouwenopvang en maatschappelijke opvang. Zorgaanbieders worden nauwelijks bij gesprekken betrokken en kunnen geen inbreng leveren aan prestatieafspraken tussen gemeenten en corporaties. Terwijl voor een duurzame uitstroom uit beschermd wonen ggz en opvang afspraken nodig zijn over huisvesting én de noodzakelijke begeleiding en ondersteuning. Corporaties zijn niet bereid cliënten te plaatsen in huurwoningen als er geen begeleiding wordt geboden. De ambulantisering van de ggz en de transformatie van beschermd wonen en opvang dreigen hierdoor stil komen te liggen.

Wilt u de staatssecretaris verzoeken om met de minister van Binnenlandse Zaken een extra onderdeel aan de Taskforce toe te voegen dat tot doel heeft een aparte inhaalslag te organiseren voor het maken van prestatieafspraken over de doelgroepen opvang en beschermd wonen ggz, en er daarbij op toe te zien dat zorgaanbieders bij het maken van deze afspraken betrokken worden?

¹ Vergelijkbaar met de al door het kabinet genomen maatregel om de 4-weken wachttijd voor een bijstandsaanvraag door kwetsbare jongeren tot 27 jaar, tot 1 juli 2021 niet toe te passen.

² Zie: <https://www.taskforcewonenzorg.nl/de-taskforce/over-de-taskforce>

Voor informatie of nadere toelichting op deze brief kunt u terecht bij ondergetekende.

Met vriendelijke groeten,
Vereniging Valente

E.E. Wiegman - van Meppelen Scheppink

Esmé Wiegman-van Meppelen Scheppink